

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης
του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης
σε συνεργασία με το
ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών
με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

**Απόψεις εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με την χρήση
ΤΠΕ στην διδασκαλία μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και τη
συμβολή τους την περίοδο τηλεκπαίδευσης λόγω covid-19**

**Secondary teachers' views about the use of Information and Communication
Technologies (ICT) in the teaching of students with special educational needs
and their contribution during distance learning due to covid 19**

του
Ιωάννη Γεραλέξη

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται
Στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου του
Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης
Του Τ.Ε.Φ. – Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος – Ινστιτούτο
Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών
Με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης»

Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή:

- 1^{ος} Επιβλέπων: Δρ. Ζωή Καραμπατζάκη, Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.
2^{ος} Επιβλέπων: Δρ. Αθανάσιος Δρίγκας, Ερευνητής Α΄ Βαθμίδας Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»
3^{ος} Επιβλέπων: Δρ. Κωνσταντίνο Λολίτσα, Συνεργαζόμενος Ερευνητής Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε.
«ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»

Αθήνα

2022

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Εξειδίκευση στις ΤΠΕ και Ειδική Αγωγή-Ψυχοπαιδαγωγική της Ένταξης». Σκοπός της είναι να διερευνήσει τις απόψεις και τις στάσεις των εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την χρήση ΤΠΕ στην διδασκαλία μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και να αναδείξει την συμβολή τους την περίοδο εξ αποστάσεως εκπαίδευσης λόγω COVID-19. Η παρούσα εργασία αποτελεί μια ποσοτική έρευνα στο πεδίο της ειδικής αγωγής με σκοπό να εξαχθούν πολύτιμα συμπεράσματα. Έπειτα από την μελέτη της σχετικής με το θέμα βιβλιογραφίας διατυπώθηκαν από τον ερευνητή οι ερευνητικές υποθέσεις. Συμμετέχοντες της έρευνας ήταν N= 117 εκπαιδευτικοί δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημόσιων σχολείων γενικής αγωγής του νομού Αττικής, όπου διακόπηκε η διαζώσης λειτουργία τους ως μέτρο πρόληψης της πανδημίας COVID-19. Για την ανάλυση και παρουσίαση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν μέθοδοι της περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής. Πιο συγκεκριμένα, οι συγκεντρωτικές απαντήσεις που συλλέχθηκαν μέσω του ερωτηματολογίου παρουσιάζονται μέσω πινάκων κατανομής απόλυτων και σχετικών συχνοτήτων, καθώς και μέτρων θέσης και διασποράς (μέσος όρος και τυπική απόκλιση). Επίσης, για τη διενέργεια στατιστικών ελέγχων χρησιμοποιήθηκαν οι έλεγχοι χ^2 (μεταξύ ονομαστικών μεταβλητών), t-test για ανεξάρτητα δείγματα και ANOVA (μεταξύ αριθμητικών και ονομαστικών μεταβλητών). Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν θετικές απόψεις και στάσεις απέναντι στη χρήση των ΤΠΕ για τη διδασκαλία των μαθητών με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες. Φαίνεται ότι η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και το επίπεδο εκπαίδευσης αποτελούν παράγοντες διαφοροποίησης των απόψεων των εκπαιδευτικών. Παρατηρήθηκε θετική διαφοροποίηση στην απόδοση των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με την χρήση ΤΠΕ. Το σύνολο των εκπαιδευτικών εκφράζει την ανάγκη επιμόρφωσης σε θέματα ΤΠΕ, αναπροσαρμογής των Α.Π., ενώ η διατήρηση χρήσης ΤΠΕ στην μεταcovid εποχή είναι στατιστικά σημαντική.

Λέξεις κλειδιά: Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες, Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας, εκπαιδευτικά λογισμικά, εφαρμογές, απόψεις εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

Αγαλιώτης, Ι. (2002) Μεθοδολογικές επιλογές για τη συνεκπαίδευση παιδιών με και χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Παιδαγωγική Επιθεώρηση, 33, σελ. 57-78.

Αγγελοπούλου, Δ. (2011). Παιδαγωγική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και εκπαιδευτικά λογισμικά για μαθητές με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Στο Ε. Παπάνης, Π. Ειαβρίμης, Βίκη Α. (Επιμ.), Έρευνα και Εκπαιδευτική Πράξη στην Ειδική Αγωγή (σ. 187-214). Αθήνα: Σιδέρης.

Αναγνωστόπουλος, Δ.Κ. (2000). Η αιτιοπαθογένεια των μαθησιακών διαταραχών. Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής, 17(5), 505-516.

Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών για μαθητές με Αυτισμό (2004). Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Τμήμα Ειδικής Αγωγής. http://www.pischools.gr/special_education_new/html/gr/8emata/analytika/analytika.htm

Αντωνίου, Π. , & Σίσκος, Α., (2006). Οι Νέες Τεχνολογίες και η Διδασκαλία της Φυσικής Αγωγής. Inquiries in Sport & Physical Education, 4(2), 311-324.

Βλάχος, Φ. (2010). Δυσλεξία: Μια συνθετική προσέγγιση αιτιολογικών θεωριών. Hellenic Journal of Psychology, 7, 204-239.

Δημητρόπουλος, Ε., (2004) Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας: προς ένα συστηματικό δυναμικό μοντέλο μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας. Αθήνα: Έλλην.

Δράκος, Γ. (2002) Σύγχρονα Θέματα της Ειδικής Παιδαγωγικής. Προβληματισμοί, αναζητήσεις και προοπτικές. Αθήνα: Ατραπός.

Δράκος, Γ. (2002). Σύγχρονα Θέματα της Ειδικής Παιδαγωγικής προβληματισμοί, αναζητήσεις και προοπτικές. Αθήνα : Ατραπός.

Εμβαλωτής, Α. (2002). Τηλεματική, Διαδίκτυα και Κοινωνία(τόμ. Γ): Υπολογιστές και Κοινωνία, (Information Society). Πάτρα: ΕΑΠ.

Ζαφειρόπουλος, Κ. (2005) Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών. Αθήνα: Κριτική.

Ζώνιου-Σιδέρη, Α. (2011) Οι ανάπηροι και η εκπαίδευσή τους. Μια ψυχαγωγική προσέγγιση της ένταξης. Αθήνα: Πεδίο.

Θανόπουλος, Γ. (2003) Επιχειρηματική Ηθική και Δεοντολογία. Αθήνα: INTERBOOKS.

Καραλής, Θ. (2005α) Σχεδιασμός, Διοίκηση, Αξιολόγηση Προγραμμάτων Εκπαίδευσης Ενηλίκων. Σχεδιασμός Προγραμμάτων. Τόμος Β. Πάτρα: ΕΑΠ.

Καραμηνάς, Ι. (2006). Διδασκαλία και Μάθηση με τη Αξιοποίηση του Διαδικτύου: Ο ρόλος του εκπαιδευτικού. Αθήνα: Άτροπος.

Κατσιλλής, Ι. (2004) Περιγραφική Στατιστική. Εφαρμοσμένη στις κοινωνικές επιστήμες και την εκπαίδευση. Με έμφαση στην ανάλυση με υπολογιστές. Αθήνα: Gutenberg.

Καψάλης, Α. & Παπασταμάτης, Α. (2006) Επαγγελματισμός στη Συνεχιζόμενη εκπαίδευση. Αθήνα: Δαρδανός.

Κελενίδου, Π., Αντωνίου, Π. & Παπαδάκης, Σ. (2017). Η εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση. Συστηματική ανασκόπηση της ελληνικής και διεθνούς βιβλιογραφίας. Διεθνές Συνέδριο για την Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, 9, σσ. 168-184.

Κόμης, Β. (2004) Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών. Αθήνα. Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Κοσσυβάκη, Φ. (2003) Εναλλακτική διδακτική. Αθήνα: Gutenberg.

Κουλούρη-Αντωνοπούλου, Ρ. & Σιγάλας, Χ. (2006). Γενική Διδακτική Μεθοδολογία-Γενικά Ψυχοπαιδαγωγικά Θέματα. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κουρκούτας, Η. (2011) Προβλήματα συμπεριφοράς στα παιδιά. Αθήνα: Τόπος.

Κυριαζόπουλος, Π. & Σαμαντά, Ε. (2011). Μεθοδολογία έρευνας εκπόνησης διπλωματικών εργασιών.

Μαρκοβίτης, Μ. & Τζουριάδου, Μ. (1991). Μαθησιακές Δυσκολίες Θεωρία και Πράξη. Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς.

Μαρκοβίτης, Μ. & Τζουριάδου, Μ. (1991). Μαθησιακές Δυσκολίες Θεωρία και Πράξη. Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς.

Μαυρομμάτη, Δ. (2004). Δυσλεξία. Φύση του προβλήματος και αντιμετώπιση. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μέττα, & Σκορδιαλός (2018). Μαθησιακές Δυσκολίες, είδη και Εκπαιδευτική Παρέμβαση. Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης, 8, 707-720.

Μουζάκη, Α. & Πρωτόπαπας, Α. (2010) Ορθογραφία: Μάθηση και Διαταραχές. Αθήνα: Gutenberg.

Νικολακάκη, Μ. (2003) Διερεύνηση των προϋποθέσεων για μια αποτελεσματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων. Τεύχος 8. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Νόβα-Καλτσούνη, Χ. (2006). Μεθοδολογία Εμπειρικής Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες, Gutenberg, Αθήνα.

Παντελιάδου, Σ. (2001). Φωνολογική επίγνωση: Περιεχόμενο και σχέση με την ανάγνωση και τη γραφή στην ελληνική γλώσσα. Στο Παπούλια-Τζελέπη, Π. (2001). Ανάδυση του γραμματισμού: Έρευνα και πρακτική. Αθήνα: Καστανιώτης.

Παπαδάτος Γ., Μπαστέα, Α. (2011). Θέματα Μαθησιακών Δυσκολιών & Δυσλεξίας. Αθήνα: Σμυρνιωτάκης.

Παπαδάτος, Γ. (2005). Θέματα Μαθησιακών Δυσκολιών και Δυσλεξίας. Αθήνα: Σμυρνιωτάκης.

Παππάς, Θ., (2002) Η μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες. Αθήνα: Καρδαμίτσα.

Πορποδας, Κ. (2002) Η Ανάγνωση. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Πορποδας, Κ. (2002) Η Ανάγνωση. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

Ράπτης, Α. & Ράπτη, Α. (2007). Μάθηση και διδασκαλία στην εποχή της πληροφορίας. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

Ρούσσος, Π. (2011). Δεοντολογία Έρευνας.

http://old.psych.uoa.gr/~roussosp//stats/Research_Ethics_Lecture.pdf.

Σακκάς, Β. (2002). Μαθησιακές Δυσκολίες και Οικογένεια. Παιδαγωγική και κοινωνιοψυχολογική προσέγγιση. Αθήνα: Ατραπός.

Σπυρόπουλος, Γ. (2003). Η παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ στην Ειδική Αγωγή. 3^ο Διεθνές Συνέδριο Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης – Διλήματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση. Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος. Αθήνα, 11- 14/4/2013.

Σταμπολτζή, Α. & Πολυχρονοπούλου, Σ. (2009) Οι εκπαιδευτικές εμπειρίες φοιτητών με δυσλεξία στο ελληνικό πανεπιστήμιο. Στο Τριλιανός, Α. & Καραμήνας, Ι. (επιμ.). 6^ο Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Ελλάδος (5-7 Δεκεμβρίου 2008), Τόμος Β'. Σελ. 232-241. Αθήνα: Άτραπος.

Τζιμογιάννης, Α., & Κόμης, Β. (2004). Στάσεις και αντιλήψεις εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με την εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδασκαλία τους. Στο Μ. Γρηγοριάδου, Α. Ράπτης, Σ. Βοσνιάδου & Χ. Κυνηγός (επιμ.) Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή, «Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση» (σ. 165-175), Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Τζουριάδου, Μ. (2011) Προσαρμογές αναλυτικών προγραμμάτων για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες: Θεωρητικό πλαίσιο. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Τρίγκα-Μερτίκα, Ε. (2010) Μαθησιακές Δυσκολίες: Γενικές και Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες-Δυσλεξία. Αθήνα: Γρηγόρη.

Τρίγκα-Μερτίκα, Ε. (2010) Μαθησιακές Δυσκολίες: Γενικές και Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες-Δυσλεξία. Αθήνα: Γρηγόρη.

Τσάνταλη, Κ. & Νικολιδάκης, Σ. (2013). Χρήση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στο χώρο της Ειδικής Εκπαίδευσης. . 3^ο Διεθνές Συνέδριο Ειδικής Αγωγής και

Εκπαίδευσης – Διλλήματα και Προοπτικές στην Ειδική Εκπαίδευση. Εταιρεία Ειδικής Παιδαγωγικής Ελλάδος. Αθήνα, 11- 14/4/2013.

Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, 2020. Ertflix Μαθαίνουμε στο σπίτι.
<https://www.ertflix.gr/category/mathainoume-sto-spiti/>

Φίλιας Β. (2001) Εισαγωγή στη Μεθοδολογία και τις τεχνικές των Κοινωνικών Ερευνών. Αθήνα: Gutenberg.

Χασάπης, Δ. (2000) Σχεδιασμός, Οργάνωση, Εφαρμογή και Αξιολόγηση Προγραμμάτων - των Επαγγελματικής Κατάρτισης – Μεθοδολογικές Αρχές και Κριτήρια Ποιότητας. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Χατζηπαναγιώτου, Π. (2001), Η Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών, Αθήνα, Τυπωθήτω.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

Aggraini, I. (2021). Student's perceptions of online learning english during the covid-19 pandemic, Thesis, University Islam Negeri.

Alvarez, A.Jr. (2020).The phenomenon of learning at a distance through emergency remote teaching amidst the pandemic crisis. Asian Journal of Distance Education, 15(1), 144-152.

Anohina, A. (2005). Analysis of the terminology used in the field of virtual learning. Educational Technology & Society, 8(3), 90-103.

Bell, J. (2007). Πώς να συντάξετε μια επιστημονική εργασία: Οδηγός ερευνητικής μεθοδολογίας. (1η έκδ.). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Berry, R. W.A. (2006). Teacher talk during whole-class lessons. Engagement strategies to support verbal participation by students with learning disabilities. Learning Disabilities. Research & Practice. Vol. 21. No. 4. pp. 211-233.

Bol, T. (2020). Inequality in home schooling during the corona crisis in the Netherlands. First Results LISS Panel.

Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), I-VI.

Bryman, A. (2004) *Social research methods*. 2nd Edition, Oxford University Press, New York, 592.

Campigotto, R., McEwen, R., & Demmans Epp, C. (2013). Especially social: Exploring the use of an iOS application in special needs classrooms. *Computers and Education*, 60(1), 74-87.

Cathy Li, Farah Lalani, 2020. The COVID-19 pandemic has changed education forever. This is how, s.l.: The World Economic Forum.

Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2008). *Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. (1η έκδ.). Αθήνα: Μεταίχιμο.

Davide Parmigiani, Vincenza Benigno, Marta Giusto, Chiara Silvaggio & Sara Sperandio (2021) E-inclusion: online special education in Italy during the Covid-19 pandemic, *Technology, Pedagogy and Education*, 30:1, 111-124.

Drigas, A. & Ioannidou, R.E. (2013). Special Education and ICTs. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, 8(2), 41-47.

Drigas, A. & Karyotaki, M. (2016). Online and other ICT-based Training Tools for Problem-solving Skills. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, 11(06), 35-37.

Drigas, A. & Pappas, M. (2015). ICT Based Screening Tools and Etiology of Dyscalculia. *International Journal of Engineering Pedagogy*, 5(3), 60-65.

Duffy, T., & Kirkley, J. (2004). *Learner-centered theory and practices in distance education: Cases from higher education*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Eurydice (2003) *Key topics in education in Europe*. General For Education and Culture Vol. 3. Brussels: European Commission Directore.

Falode, E. & Shaw, B. (2020). *The Rise of E-Learning in the Wake of a Pandemic: The Future of Learning-Online Learning, Learn Anywhere!*, Independently published.

Fernandez-Lopez, A., Rodriguez-Fortiz, M. J., Rodriguez-Almendros, M. L., & Martinez-Segura, M. J. (2013). Mobile learning technology based on iOS devices to support students with special education needs. *Computers and Education*, 61, 78-90.

Friedmann, N. & Rahamim, E. (2007) Developmental letter position dyslexia. *Journal of Neuropsychology*, 1: pp. 201-236.

Gans, A.M., Kenny, M.C. & Ghanny, D.L. (2003) Comparing the self-concept of students with and without learning disabilities. *Journal of learning disabilities*, 36: pp. 287-295.

Graham, C. R. (2006). Blended Learning Systems: Definition, Current Trends, and Future Directions. In Bonk, C. J. & Graham, C. R. (Eds.). *Handbook of blended learning: Global perspectives, local designs*. San Francisco, CA: Pfeiffer Publishing.

Hasselbring, T. S., & Williams Glaser, C. H. (2000). Use the computer technology to help students with special needs. *The Future of Children*, 10(2), 101-12.

Huang, R.H., Liu, D.J., Tlili, A., Yang, J.F., Wang, H.H., et al., 2020. *Handbook on Facilitating Flexible Learning During Educational Disruption: The Chinese Experience in Maintaining Undisrupted Learning* in. 2η Έκδοση επιμ. Πεκίνο: Smart Learning Institute of Beijing Normal University.

Javeau, C. (1996) *Η έρευνα με ερωτηματολόγιο: το εγχειρίδιο του καλού ερευνητή*, Αθήνα: Δαρδανός.

Jung, I. & Rha, I. (2000). Effectiveness and Cost-Effectiveness of Online Education: A Review of the Literature. *Educational Technology*, 40 (4), pp. 57-60.

Karakaya, K. (2020). Design considerations in emergency remote teaching during the COVID-19 pandemic: a human-centered approach. *Education Tech Research Dev*.

Kavale, K. A., & Forness, S. R. (2000) What definitions of learning disability say and don't say: A critical analysis. *Journal of Learning Disabilities*, 33, 239–256

Kaware, S.S. & Sain, S.K. (2015). ICT Application in Education: An Overview. *International Journal of Multidisciplinary Approach and Studies*, 2(1), 26-30.

Keegan, D. (μτφ. Α. Μελίστα) (2001). Οι βασικές αρχές της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Kefalis, C., Kontostavlou, E.Z. & Drigas, A. (2020). The Effects of Video Games in Memory and Attention. *International Journal of Engineering Pedagogy*, 10(1), 50-61.

Kitchenham, B. (2004). Procedures for performing systematic reviews. Keele University, UK and National ICT Australia, 33, 1- 28.

Lum, A.S.L., Chiew, T.K., Ng, C.J., Lee, P.Y. & Teo, C.H. (2016). Development of a web-based insulin decision aid for the elderly: usability barriers and guidelines. *Universal Access in the Information Society*, 16, 775–791.

Mae-Toquero, C. (2020). Experimento de educación remota de emergencia en medio de la pandemia de COVID-19 en instituciones de aprendizaje en Filipinas. *International Journal of Educational Research and Innovation (IJERI)*, 15, pp. 161-175.

Maria Trzcinska-Król, Students with special educational needs in distance learning during the COVID-19 pandemic – parents’ opinions. *Interdisciplinary Contexts of Special Pedagogy*, no. 29, Poznan 2020. Pp. 173–191.

Moore, M. G. & Anderson, W. E. (Ed.) (2003). Handbook of distance education. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

Morris, A. M., Schraufnagel, C. D., Chudnow, R. S. & Weinberg, W. A. (2009) Learning disabilities do not go away: -20 to 25- year study of cognition, academic achievement, and affective illness. *Journal of Child Neurology*. Vol 24, pp. 323-332.

Morrison, K. R. B. (1993) Planning and Accomplishing School-centred Evaluation. Norfolk: Peter Francis Publishers.

Naresh, R. (2020). Education after COVID-19 Crisis Based on ICT Tools. *UGC Care Journal*, Vol-31-Issue NO.-37.

Peer, L., Reid, G. (2003). Introduction to Dyslexia. David Fulton Publishers L.T.D.

Rahiem, M. D. H. (2020). The Emergency Remote Learning Experience of University Students in Indonesia amidst the COVID-19 Crisis. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 19, pp. 1-26.

Ratzon, N.Z., Efraim, D., Bart, O. (2007) A short-term graphomotor program for improving writing readiness skills of first-grade students. *Am J Occup Ther.*, Vol. 61. No 4. pp. 399-404.

Robson, C. (2007) Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. Αθήνα: Gutenberg.

Ross-Hain, L. (2020). Transitions In Tumultuous Times: Teachers' Experiences With Distance Learning Amidst The COVID-19 Pandemic. Thesis. University of North Dakota.

Snowling, M. & Stackhouse, J. (2006) *Dyslexia, Speech And Language: A Practitioner's Handbook*. USA: Wiley-Blackwell.

The World Bank, 2020. How countries are using edtech (including online learning, radio, television, texting) to support access to remote learning during the COVID-19 pandemic. <https://www.worldbank.org/en/topic/edutech/brief/how-countries-are-using-edtech-to-support-remote-learning-during-the-covid-19-pandemic>.

Thomas, M.S. & Rogers, C. (2020). Education, the science of learning, and the COVID-19 crisis. *Prospects*, pp. 1.

Trust, T. & Whalen, J. (2020). Should Teachers be Trained in Emergency Remote Teaching? Lessons Learned from the COVID-19 Pandemic. *Journal of Technology and Teacher Education*, 28(2), pp. 188-198.

UNESCO, 2020. Distance learning strategies in response to COVID-19 school closures, s.l.: Education Sector.

Vellutino, F.R., Fletcher, J.M., Snowling, M.J. & Scanlon, D.M. (2004). Specific reading disability (dyslexia): What have we learned in the past four decades? *Journal of Child Psychiatry and Psychology*, 45 (1), 2–38.

Verawardina, U., Asnur, L., Lubis, A.L., Hendriyani, Y., Ramadhani, D., Dewi, I.P. & Sriwahyuni, T. (2020). Reviewing online learning facing the Covid-19 outbreak. *J. Talent Dev. Excell.*, 12, pp. 382–391.

Westine, C., Oyarzun, B., Ahlgrim-Delzell, L., Casto, A., Okraski, C., Park, G., Person, J., & Steele, L. (2019). Familiarity, Current Use, and Interest in Universal Design for Learning Among Online University Instructors. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 20(5), pp. 18-40.

Williams, P. (2005). Using information and communication technology with special educational needs students. The views of frontline professionals. *Aslib Proceedings: New Information Perspectives*, 57(6), 539-553.

Zesiger, P. (2000) *lcrire. Approches cognitive. Neuropsychologique et developpementale*. Paris: PUF.